

Täysistunto

Torstai 11.11.2021 klo 16.00—20.16

12. Lakialoite laiksi sosiaalihuoltolain 12 a §:n kumoamisesta

Lakialoite LA 33/2021 vp Ville Tavio ps

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Avaan keskustelun. Esittelypuheenvuoro, edustaja Tavio, olkaa hyvä.

Keskustelu

20.03 Ville Tavio ps (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kansainvälistä suojelua hakevista henkilöistä noin 40 prosenttia on vuodesta 2015 lukien saanut kielteisen päätöksen. Osa kielteisen päätöksen saaneista ei kuitenkaan poistu maasta vaan jää oleskelemaan Suomeen laittomasti. Näille henkilöille voidaan antaa kunnissa kiireellistä sosiaalipalvelua ja terveydenhoitoa. Perussuomalaiset katsovat, että ei ole kansallisen etumme mukaisinta, jos yhteisistä varoista annetaan palvelua, jonka saajia ei kunnolla tunneta ja jonka saajat oleskelevat maassamme luvatta. Suomalaisten veronmaksajien tehtävä ei ole kustantaa laittomasti maassa olevien palveluita, vaan kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneet tulisi poistaa maasta viipymättä kielteisen päätöksen jälkeen, ja maasta poistamisen toteuttamisen varmistamiseksi heidät tulisi ottaa säilöön sen sijaan, että heidät päästetään liikkumaan vapaasti maassamme, potentiaalisesti vaarantamaan kansallisen turvallisuuden ja käyttämään veronmaksajien tarjoamia palveluita.

Useat infektioyksiköiden lääkärit ja muut aiheesta tuntevat tahot ovat esittäneet huolen, että ilmaishoito on vetovoimatekijä niistä maista, joissa hoidon saaminen ilmaiseksi tai kohtuuhintaan ei ole mahdollista. Kolme vuotta sitten tutkittiin, että enemmistö suomalaisista ei kannata laittomasti maassa oleville tarjottavia maksuttomia sosiaali- ja terveyspalveluita eikä lääkkeitä. Tämä kävi ilmi perussuomalaisten teettämästä kyselytutkimuksesta. Täysin samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä perussuomalaisten linjan kanssa oli 63 prosenttia vastaajista.

Sosiaalihuoltolain 12 a §:ssä säädetään korvaus kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseen kielteisen päätöksen saaneelle henkilölle kiireellisessä tapauksessa annetusta sosiaalipalvelusta. Pykälän nojalla Kansaneläkelaitos korvaa valtion varoista kunnalle ja kuntayhtymälle aiheutuneet kustannukset, kun kansainvälistä suojelua hakeneelle ulkomaalaiselle, jonka vastaanottopalvelut ovat lakanneet, on kiireellisessä tapauksessa annet-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2021 vp

tu ruokaa tai lääkkeitä tai tilapäistä asumispalvelua. Perussuomalaisten eduskuntaryhmän lakialoitteessa esitetään, että kyseinen sosiaalihuoltolain 12 a § kumotaan.

Tämä aloite liittyy tekemäämme talousarvioaloitteeseen laittomasti maassa oleskelevien sosiaalihuollon kustannuksiin ehdotetun määrärahan vähentämisestä, ja tämä lakialoite on kulkemassa sen talousarvioaloitteen rinnalla.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäkelä, olkaa hyvä.

20.05 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Meidän täytyy ymmärtää se, että suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan verovaroilla kustantamat palvelut ja terveydentila, joka tässä maassa ihmisillä on, ovat aivan toista luokkaa kuin valtavassa osassa muuta maailmaa. Ei tarvitse mennä kovinkaan kauas tuohon rajan taakse, vaikka Venäjälle, kun tuberkuloosi on jo varsin yleinen sairaus erityisesti vankien ja muiden yhteiskunnan laitapuolen kulki-joiden joukossa. Jos joku tulee Suomeen tuberkuloositartunnan saaneena, sen hoitaminen tulee maksamaan satojatuhansia per henkilö. Tällaisia konkreettisia esimerkkejä voi olla tämän järjestelmän väärinkäytöstä, jos meillä on periaatteessa avoin piikki siihen, että ilman oleskeluoikeutta maassa oleva saisi lääkärin hoitoa suomalaisten sosiaalipalveluiden kautta.

Ilman oleskeluoikeutta Suomessa olevan tulee poistua maasta, ei elää täällä minkäänlaisen sosiaaliturvan varassa. Kaikki muu vesittää turvapaikkajärjestelmän ja kansainvälisen suojelun koko uskottavuuden. Jos kerran tänne voi jäädä ilman oleskeluoikeutta, mitä sillä järjestelmällä silloin on merkitystä? Tämän rahan pois vieminen olisi moraalinen viesti siitä, että tämä ei ole hyväksyttävää. Ei voi olla luonnollinen ja normaali tilanne, että täällä oleskellaan. Sitten löytyy aina jostain piikki, josta se hoito maksetaan.

Tässä on myöskin tällainen ajankohtainen vetovoimatekijä tämän päivän hybridisodan käynnin tilanteeseen. Elikkä siinä on taas ihmissalakuljettajille uusi argumentti, miksi kannattaa lähteä EU-alueelle ja miksi kannattaa pyrkiä Suomeen, että sen ohella, että täällä pääsee turvapaikkaprosessiin, niin jopa kielteisen päätöksen turvapaikkaprosessista saaneena, niin ettei sinua voida poistaa maasta, olet oikeutettu sosiaaliturvaan ja terveydenhoitoon periaatteessa loputtomiin, kunnes sinut voidaan poistaa maasta. Ei näin voi olla. Tällaista vetovoimatekijää meillä ei ole varaa antaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

20.07 Ville Tavio ps: Arvoisa puhemies! Pidän hyvänä, että edustaja Mäkelä otti tämän aloitteen tarkoituksen pohdintaan myös tässä ajankohtaiskontekstissa, koska kun seuraava Afrikan ja muslimimaiden asukkaista koostuva siirtolaistulva kohdistuu Eurooppaan ja kun tiedetään, että siinä Suomi on herkästi myös sitten kohdemaana, niin nimenomaan itse tämä kohdemaan valinta pohjautuu aika pitkälti siihen, minkälaisia etuuksia kukin yhteiskunta tarjoaa eli mikä on niiden yhteiskuntien houkuttelevuus siinä turvapaikkashoppailussa.

Tosiaan rajavalvonta on vain yksi elementti, jolla voidaan ajatella, että tätä turvapaikanhakuhalukkuutta tai halukkuutta valita juuri Suomi turvapaikkakohdemaaksi kontrolloidaan, mutta tämä Suomen tarjoama sosiaaliturvan taso on tietysti aivan keskeinen. Ja nyt kun on kyse laittomasti maassa olevien saamista palveluista, niin sillä nyt ainakin on suora yhteys siihen, kuinka halukkaita täällä ollaan vapaaehtoiseen paluuseen, kun on saatu se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2021 vp

kielteinen päätös, jonka kuitenkin suuri osa saa. Tiedämme, että suurin osa lähtijöistä lähtee sitten vapaaehtoisen paluun kautta, koska nämä pakkopalautukset eivät kaikkiin maihin oikein ole onnistuneet syystä sun toisesta.

Tämä laittomasti maassa olevien palvelu veronmaksajien kustannuksella on tosiaan yksi tällainen vetovoimatekijä, mutta se on myös sellainen oikeudenmukaisuuskysymys, tuleeko Suomen olla ikään kuin jopa meidän järjestelmäämme väärin käyttämään pyrkivien ihmisten sosiaalitoimisto ja turvanantaja. Tämän osalta toki on minun mielestäni pohdittava myös laajemmassa mittapuussa, missä määrin tulee antaa ne sosiaaliturvapalvelut kansalaisille vaiko tuleeko ne antaa tosiaan jokaiselle, ja millaisia lakimuutoksia Suomessa oikeastaan tarvittaisikaan. [Eva Biaudet: Perustuslain muutos!] — Kuten tuossa edustaja Biaudet välihuudolla sanoi hyvin, niin perustuslain muutos olisi todellakin siinä osaltaan hyvä ja nimenomaan paluu vanhempaan, aiempaan perustuslakiin, koska silloin, kun sitä nykyistä perustuslakia tältä osin muokattiin tuossa muistaakseni 90-luvulla, niin monilta oli jäänyt ikään kuin ehkä vähän huomiottakin, että tämä uusi perustuslaki voisi laajentaa myös laittomasti maassa olevien oikeuksia veronmaksajien kannalta aika kohtuuttomiksi. Mutta nyt kuitenkin [Puhemies koputtaa] tämä esitetty muutos ei tietenkään vaadi perustuslain muutosta, [Puhemies: Kiitoksia!] vaan se olisi paluuta siihen aiempaan tilanteeseen. Eli sen osalta tämä voitaisiin toki toteuttaa ihan ilman perustuslain muutosta, [Puhemies: Kiitoksia, aika!] ja näin perussuomalaiset ovat täällä esittäneet koko ryhmänä.

Tahdon kiittää nyt kaikkia tähän keskusteluun osallistuneita ja myös edustaja Biaudet'ta tuosta terävästä välihuudosta.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.